

Evaluace

Evaluace je proces systematického shromažďování a analýzy informací podle určitých kritérií za účelem dalšího rozhodování.

Evaluace škol jako subjektů se zabývá činnostmi jejich zaměstnanců jako kolektivu bez ohledu na odpovědnost jednotlivých zaměstnanců za realizaci těchto aktivit, s výjimkou ředitele školy. Jestliže se hodnocení zaměřuje na ředitele a přitom pokrývá všechny aktivity školy (včetně těch, jež sám ředitel ve skutečnosti nerealizuje) a výsledky se využijí ke zlepšení kvality dané školy, bude se tento proces považovat za evaluaci školy jako subjektu. Pokud však ředitele hodnotí školská rada, aby posoudila jeho činnost v oblasti hospodaření se zdroji a personálních otázkách, jde o individuální hodnocení jednoho aktéra. Je to tedy v zásadě určení hodnoty, zhodnocení. Chceme-li uchopit pojem evaluace, pak jsou zásadními znaky:

- pravidelná strukturovaná práce s informacemi
- cílem evaluace je efektivní postupné řízené zlepšování organizace cíleným soustředěním zdrojů

Evaluace tedy musí splňovat určitá objektivní **kriteria**:

- je provedena správně metodicky,
- je prováděna pravidelně,
- je řízena podle předem stanovených kritérií,
- je použitelná pro rozhodování a další plánování

Evaluace a hodnocení

V praxi používáme pojem evaluace ekvivalentně pojmu hodnocení. Pokud bychom se nad pojmem hodnocení zamysleli, najdeme určité odlišnosti:

Hodnocení se častěji užívá v širších kontextech běžné školní praxe, např. hovoří se o hodnocení žáků, práce učitelů, apod.

Hodnocení může být realizováno dle rozdílných kritérií hodnotitelů. Hodnocení můžeme chápat jako všeobecný termín zahrnující všechny metody používané k hodnocení či posuzování výkonu jednotlivce, skupiny nebo programu.

Typy evaluace

Hodnotící subjekty mohou být podřízeny (místnímu, regionálnímu nebo ústřednímu) orgánu školské správy, do jehož působnosti spadá konkrétní škola. V takovém případě můžeme hovořit o externí evaluaci neboli o hodnocení, které provádějí osoby, jež se na činnosti hodnocených škol přímo nepodílejí. Již klasickým externím hodnocením školy jsou hodnocení Českou školní inspekcí nebo zřizovatelem, která se zaměřují hlavně na systém fungování školy jako celku.

Hodnocení však mohou rovněž provádět osoby nebo skupiny osob, jež se na činnosti školy přímo podílejí (např. ředitel školy, její pedagogičtí nebo administrativní pracovníci či žáci),

nebo osoby, které jsou činností školy bezprostředně ovlivněny (jako je tomu v případě rodičů a příslušníků místní komunity). Všechny tyto aktéry můžeme souhrnně označit jako „**školní komunitu**“. V případě hodnocení, které provádí tato konkrétní skupina osob, a výhradně pro účely této srovnávací studie je použit termín interní evaluace neboli autoevaluace. Nevýhodou autoevaluace je možná neschopnost nadhledu při pohledu „zvenitř“ nebo ovlivnění osobními vztahy ve škole. Hodnocení může být proto také svěřeno nezávislým odborníkům. Jejich úkolem je navrhnout kritéria a postupy hodnocení a formulovat výsledný posudek. Svá zjištění poté předkládají instituci, orgánu nebo osobě či skupině osob, které odpovídají za jejich využití. Může to být buď složka orgánu školské správy, nebo subjekt, který je tomuto orgánu podřízen (v takovém případě odborníci provádějí externí evaluaci), anebo svá zjištění předávají řediteli školy či skupině osob působících v dané škole (tehdy se odborníci podílejí na interní evaluaci).

Evaluace / Hodnocení

Interní (vnitřní)	Externí (vnější)
<p>Škola (v rámci dané školy)</p>	<p>Česká školní inspekce MŠMT Krajský úřad Zřizovatel Externí firmy: Scio, PISA, Maturita, nanečisto</p>
<p>Cíle:</p> <p>Zjistit výchozí stav a vlastní potřeby pro plánování dalšího rozvoje Vytvářet a korigovat školní vzdělávací program</p>	<p>Cíle:</p> <p>Evaluační cíle jsou stanovovány zvnějšku, měřítka a kritéria jsou dána examínátorem nebo zadavatelem hodnocení</p> <p><i>Zvnějšku definované i prováděné</i></p>

Externí evaluace školy

Externí hodnocení škol

S cílem napomoci zřizovatelům ujednotit postup a systém provádění externího hodnocení škol, jakož i pomoci zvládat role významných aktérů školské politiky, a v neposlední řadě poskytnutím metodických rad školám, vyvinuli odborníci Ostravské univerzity v Ostravě metodiku externí evaluace škol. Tu pak následně pilotně ověřili na dvanácti základních a středních školách v rámci projektu

„Vytvoření metodiky pro komplexní hodnocení škol zřizovatelem a její pilotní ověření“.

Základem metodiky je soubor dotazníků, anket, řízeného interview, pozorování, hospitace, testů vědomostí, zručností a způsobilostí a dalších speciálních metod (např. škály zjištění klima u žáků), analýza školních dokumentů a zpráv.

Výše uvedení odborníci pro naše sdružení rozpracovali metodiku externí evaluace, pomocí které si mohou zřizovatelé škol uceleně zmapovat situaci na svých školách.

Výjimečnou vlastností metodiky je přímé propojení externí evaluace škol a vlastním hodnocením dané školy a tedy jedinečná možnost ověřit výstupy škol z jejich autoevaluačních aktivit.

Externí evaluace školy

Externí hodnocení škol

S cílem napomoci zřizovatelům ujednotit postup a systém provádění externího hodnocení škol, jakož i pomoci zvládat role významných aktérů školské politiky, a v neposlední řadě poskytnutím metodických rad školám, vyvinuli odborníci Ostravské univerzity v Ostravě metodiku externí evaluace škol. Tu pak následně pilotně ověřili na dvanácti základních a středních školách v rámci projektu „Vytvoření metodiky pro komplexní hodnocení škol zřizovatelem a její pilotní ověření“.

Základem metodiky je soubor dotazníků, anket, řízeného interview, pozorování, hospitace, testů vědomostí, zručností a způsobilostí a dalších speciálních metod (např. škály zjištění klima u žáků), analýza školních dokumentů a zpráv.

Výše uvedení odborníci pro naše sdružení rozpracovali metodiku externí evaluace, pomocí které si mohou zřizovatelé škol uceleně zmapovat situaci na svých školách.

Výjimečnou vlastností metodiky je přímé propojení externí evaluace škol a vlastním hodnocením dané školy a tedy jedinečná možnost ověřit výstupy škol z jejich autoevaluačních aktivit.

Metodika vlastního hodnocení školy

Vlastní hodnocení školy – autoevaluace je systematické hodnocení dosažených cílů dle předem stanovených kritérií, prováděné pracovníky školy. Je autoregulačním mechanismem vlastní pedagogické práce školy jako celku i jednotlivých vyučujících. Autoevaluace tak poskytuje zpětnou vazbu o úrovni a kvalitě dosahovaných výsledků vzdělávání a úrovni očekávaných cílových stavů. Jestliže dnes hovoříme o nutnosti neustálého zvyšování kvality školy, kvality vzdělávání, nelze si toto představit bez procesů dalšího učení a vzdělávání školy jako učící se organizace a zároveň školy, která zjišťuje svou kvalitu systematickým hodnocením své činnosti.

Společnost pro kvalitu školy, o.s. se už několik let intenzivně věnuje tomuto tématu a ve spolupráci s odborníky Ostravské univerzity vyprojektovala ucelenou metodiku vlastního hodnocení školy, která mimo jiné poskytuje údaje a výsledky pro zpracování výroční zprávy o činnosti školy. Metodika byla úspěšně odzkoušena na řadě škol nejen v rámci Moravskoslezského kraje, ale i v celé české republice.

Nabízíme metodiku Vlastního hodnocení školy dle modelu Zvyšování kvality školy pro:

- Mateřské školy
- Základní školy
- Střední školy

- Střední odborné školy

K praktickému provádění autoevaluace slouží metodické pokyny- pracovní sešit, který obsahuje soubor ukazatelů dané oblasti, příklady slovního hodnocení, možnosti ověření a návrhy opatření. Tento sešit se stal základem pro vytvoření informačního systému IS Diagnostic, který umožňuje rychle a efektivní ukládání získaných dat, obsahuje interaktivní nápovědu k daným oblastem, grafické znázornění výsledků a výstupy různých tiskových sestav a v neposlední řadě umožňuje benchmarking škol využívajících danou metodiku.

Informační systém IS Diagnostic

Informační systém je nadstavbovou částí Metodiky vlastního hodnocení školy, slouží k zefektivnění práce s daty, které byly získány v průběhu vlastního hodnocení školy dle Modelu zvyšování kvality školy – metodiky autoevaluace Společnosti pro kvalitu školy. Umožňuje zpracovat závěrečnou zprávu v elektronické podobě.

Pro koho je určen:

Pro všechny tyto školy, které používají Metodiku vlastního hodnocení školy.

Způsob práce:

Jednoduchá interaktivní práce s počítačem, spočívající ve vyplňování tabulek ukazatelů jednotlivých oblastí s využitím doporučených diagnostických nástrojů, které vhodně doplňují výsledky jednotlivých ukazatelů. Je možné okamžité vkládání slovního hodnocení jednotlivých úseků, možnosti ověření daných výsledků a opatření. Prostředí je vybaveno kvalitní nápovědou, která nabízí v individuálních kategoriích možnost výběru specifických slovních vyjádření, která byla získána v průběhu pilotního ověřování tohoto programu. Výstupy jsou možné v několika textových podobách. Je možné i užití benchmarkingu v rámci výsledků škol využívajících toto prostředí.

Přehled výhod:

- v systému jsou pro uživatele k dispozici diagnostické metody přímo využitelné pro evaluaci (dotazníky, ankety apod.)

- moderní tvorba hodnotící zprávy v elektronické podobě
- uložení zprávy na serverech Společnosti pro kvalitu školy pro pozdější využití
- práce několika uživatelů současně
- grafické znázornění jednotlivých oblastí
- možnost porovnání hodnot ukazatelů s dlouhodobým měřením škol – benchmarking
- různé varianty tiskových sestav
- interaktivní nápověda

Metody:

Anketa pro rodiče

Autor

Tomáš Kohoutek, Jan Mareš

Respondent

Rodiče (popř. jiné pečující osoby)

Charakteristika metody

Smyslem metody je poskytnout příležitost k vyjádření všem rodičům žáků (popř. i jiným pečujícími osobám) k relevantním otázkám chodu školy. Rodiče a pečující osoby pomocí této metody projevují své názory a předávají škole potřebné informace, podněty a zpětnou vazbu v oblasti spokojenosti s jednotlivými aspekty chodu školy, informují o silných a slabých stránkách školy z pohledu rodičů. Důležité je, aby byla anketa dostupná nejen pro rodiče, kteří jsou se školou v pravidelném kontaktu, projevují zájem o to, jak se jejich dítěti ve škole daří, případně se zapojují do práce rodičovských orgánů, ale i pro ty, jejichž participace na chodu školy není nijak významná, k chodu školy se zpravidla nevyjadřují, nebo dokonce o otázky spojené se školou, kam jejich dítě chodí, běžně nejeví zájem.

Na návratnost dotazníků a z ní vyplývající limity je třeba brát zřetel při interpretaci výsledků ankety. Získané výsledky nejsou objektivní zprávou o stavu školy, ale výpovědí o pohledu rodičů na školu, o povaze interakce mezi nimi a školou. Platnost (validita) zprávy a její užitečnost pro školu závisí tedy do značné míry na správné interpretaci těchto výsledků.

Ankety je možné využívat jak jednorázově, tak opakovaně pro sledování dlouhodobějších trendů v životě školy.

Sledované proměnné

Dostatečnost informací a jejich přínos; zázemí; výuka; výchovné působení školy; další aktivity; vztahy; spolupráce rodičů se školou; komunikace rodičů se školou.

Rozsah

107 otázek, odpovědi ANO - NE

Výstup

Podrobná slovní zpráva se skládá z úvodního textu a přehledné tabulky účasti rodičů v anketě. Zpráva pokračuje popisem výsledků v jednotlivých oblastech. Podrobné rozdělení odpovědí je prezentováno i v tabulkách, vkládaných průběžně v textu.

Anketa pro rodiče

Autor

Tomáš Kohoutek, Jan Mareš

Respondent

Rodiče (popř. jiné pečující osoby)

Charakteristika metody

Smyslem metody je poskytnout příležitost k vyjádření všem rodičům žáků (popř. i jiným pečujícím osobám) k relevantním otázkám chodu školy. Rodiče a pečující osoby pomocí této metody projevují své názory a předávají škole potřebné informace, podněty a zpětnou vazbu v oblasti spokojenosti s jednotlivými aspekty chodu školy, informují o silných a slabých stránkách školy z pohledu rodičů. Důležité je, aby byla anketa dostupná nejen pro rodiče, kteří jsou se školou v pravidelném kontaktu, projevují zájem o to, jak se jejich dítěti ve škole daří, případně se zapojují do práce rodičovských orgánů, ale i pro ty, jejichž participace na chodu školy není nijak významná, k chodu školy se zpravidla nevyjadřují, nebo dokonce o otázky spojené se školou, kam jejich dítě chodí, běžně nejeví zájem.

Na návratnost dotazníků a z ní vyplývající limity je třeba brát zřetel při interpretaci výsledků ankety. Získané výsledky nejsou objektivní zprávou o stavu školy, ale výpovědí o pohledu rodičů na školu, o povaze interakce mezi nimi a školou. Platnost (validita) zprávy a její užitečnost pro školu závisí tedy do značné míry na správné interpretaci těchto výsledků.

Ankety je možné využívat jak jednorázově, tak opakovaně pro sledování dlouhodobějších trendů v životě školy.

Sledované proměnné

Dostatečnost informací a jejich přínos; zázemí; výuka; výchovné působení školy; další aktivity; vztahy; spolupráce rodičů se školou; komunikace rodičů se školou.

Rozsah

107 otázek, odpovědi ANO - NE

Výstup

Podrobná slovní zpráva se skládá z úvodního textu a přehledné tabulky účasti rodičů v anketě. Zpráva pokračuje popisem výsledků v jednotlivých oblastech. Podrobné rozdělení odpovědí je prezentováno i v tabulkách, vkládaných průběžně v textu.

Anketa pro rodiče

Autor

Tomáš Kohoutek, Jan Mareš

Respondent

Rodiče (popř. jiné pečující osoby)

Charakteristika metody

Smyslem metody je poskytnout příležitost k vyjádření všem rodičům žáků (popř. i jiným pečujícím osobám) k relevantním otázkám chodu školy. Rodiče a pečující osoby pomocí této metody projevují své názory a předávají škole potřebné informace, podněty a zpětnou vazbu v oblasti spokojenosti s jednotlivými aspekty chodu školy, informují o silných a slabých stránkách školy z pohledu rodičů. Důležité je, aby byla anketa dostupná nejen pro rodiče, kteří jsou se školou v pravidelném kontaktu, projevují zájem o to, jak se jejich dítěti ve škole daří, případně se zapojují do práce rodičovských orgánů, ale i pro ty, jejichž participace na chodu školy není nijak významná, k chodu školy se zpravidla nevyjadřují, nebo dokonce o otázky spojené se školou, kam jejich dítě chodí, běžně nejeví zájem.

Na návratnost dotazníků a z ní vyplývající limity je třeba brát zřetel při interpretaci výsledků ankety. Získané výsledky nejsou objektivní zprávou o stavu školy, ale výpovědí o pohledu rodičů na školu, o povaze interakce mezi nimi a školou. Platnost (validita) zprávy a její užitečnost pro školu závisí tedy do značné míry na správné interpretaci těchto výsledků.

Ankety je možné využívat jak jednorázově, tak opakovaně pro sledování dlouhodobějších trendů v životě školy.

Sledované proměnné

Dostatečnost informací a jejich přínos; zázemí; výuka; výchovné působení školy; další aktivity; vztahy; spolupráce rodičů se školou; komunikace rodičů se školou.

Rozsah

107 otázek, odpovědi ANO - NE

Výstup

Podrobná slovní zpráva se skládá z úvodního textu a přehledné tabulky účasti rodičů v anketě. Zpráva pokračuje popisem výsledků v jednotlivých oblastech. Podrobné rozdělení odpovědí je prezentováno i v tabulkách, vkládaných průběžně v textu.

Hospitační arch

Autor

Autorský tým Diagnostic

Respondent

Ředitel

Charakteristika metody

Evaluační metoda Hospitační arch využívá ke sběru dat metodu pozorování v průběhu výuky. Jedná se o plánovité a systematicky organizované vnímání didaktických jevů, které odhalí didaktické zákonitosti. Je třeba mít na paměti, že pozorování výuky je značně zatíženo dynamičností, proměnlivostí a jedinečností zkoumaných situací. Pozorování se skládá z hodnocení 2 základních částí:

1. Plánování vyučovací hodiny
2. Realizace vyučovací hodiny

- Cíl
- Průběh vyučovací hodiny
- Motivace
- Interakce učitel/žák
- Dokumentace
- Závěr

K záznamu činností lze využít nabízenou předlohu hospitačního archu, který má charakter kriteriálního záznamu.

Sledované proměnné

Metody výuky, formy výuky, motivace, komunikace, dokumentace.

Rozsah

2 strany interaktivního dotazníku

Výstup

Detailní informace o průběhu vzdělávání – posouzení úrovně výuky z hlediska použití forem, metod; doporučení pro účelné změny ve výuce.

Příjemce výstupu

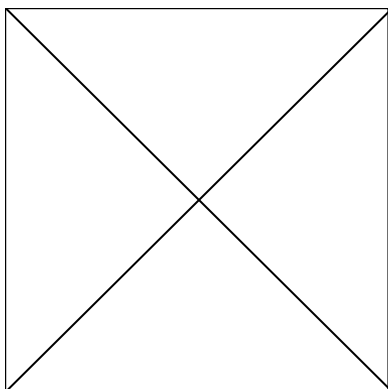
Ředitel, pozorovaný učitel.

Diagnostické metody

1. Anketa pro rodiče
2. Hospitační arch
3. Kvalita školního života žáků
4. Profesní potřeby učitelů
5. Preference učení žáka
6. Učící se škola
7. Školní výkonová motivace žáků
8. Testování znalostí a dovedností žáků

Školní harmonogram

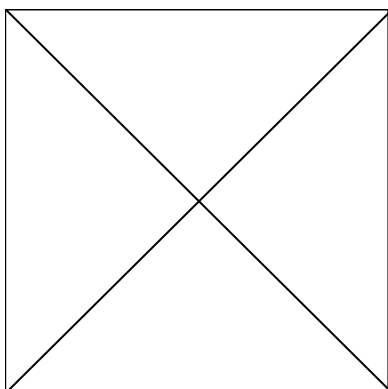

Diagnostické metody

1. Anketa pro rodiče
2. Hospitační arch
3. Kvalita školního života žáků
4. Profesní potřeby učitelů
5. Preference učení žáka
6. Učící se škola
7. Školní výkonová motivace žáků
8. Testování znalostí a dovedností žáků

Školní harmonogram

Model "Kvalitní škola"

Rozšiřujeme nabídku našich produktů. Školám kromě testování znalostí a dovedností žáků nabízíme kompletní systém vlastního hodnocení školy v rámci modelu kvality školy s možností získání **certifikátu "Kvalitní škola"**.

Pro Vaši školu můžete získat:

- **Metodiku k vlastnímu hodnocení školy.** Pravidla pro realizaci vlastního hodnocení školy, s cílem splnit požadavky stanovené legislativou a současně vytvoření ve škole autoevaluační kultury potřebné k udržení a zvýšení kvality školy. Využití autoevaluačního dotazníku dostupného na portálu IS Diagnostik a pracovního sešitu pro všechny typy škol v tištěné podobě.
- **Diagnostické dotazníky pro žáky, učitele, rodiče** včetně **autoevaluačního dotazníku** pro realizaci vlastního hodnocení školy v elektronické podobě.
- **Certifikát „Kvalitní škola“.** SCIENTIA EST POTENTIA = VĚDĚNÍ JE SÍLA. Podmínky pro získání certifikátu jsou [zde](#).

Jak můžete produkt "Model kvality školy" objednat?

Objednávat můžete kdykoliv v **e-shopu**, který najdete na www.kvalitaskoly.cz/vsechny_produkty.

Pro více informací kontaktujte Kateřinu Ostřížkovou, tel.: +420 733 341 790.

Rozhodněte se pro zvyšování kvality vzdělávání a zvyšování konkurenceschopnosti ve Vaší škole. Pomůžeme Vám nastavit hodnocení kvality vzdělávání v různých oblastech školy. Náš systém šetří Váš čas.

S pozdravem

Kateřina Ostřížková

Společnost pro kvalitu školy, z.s.

Šamanova 1062/8; 700 30 Ostrava - Zábřeh

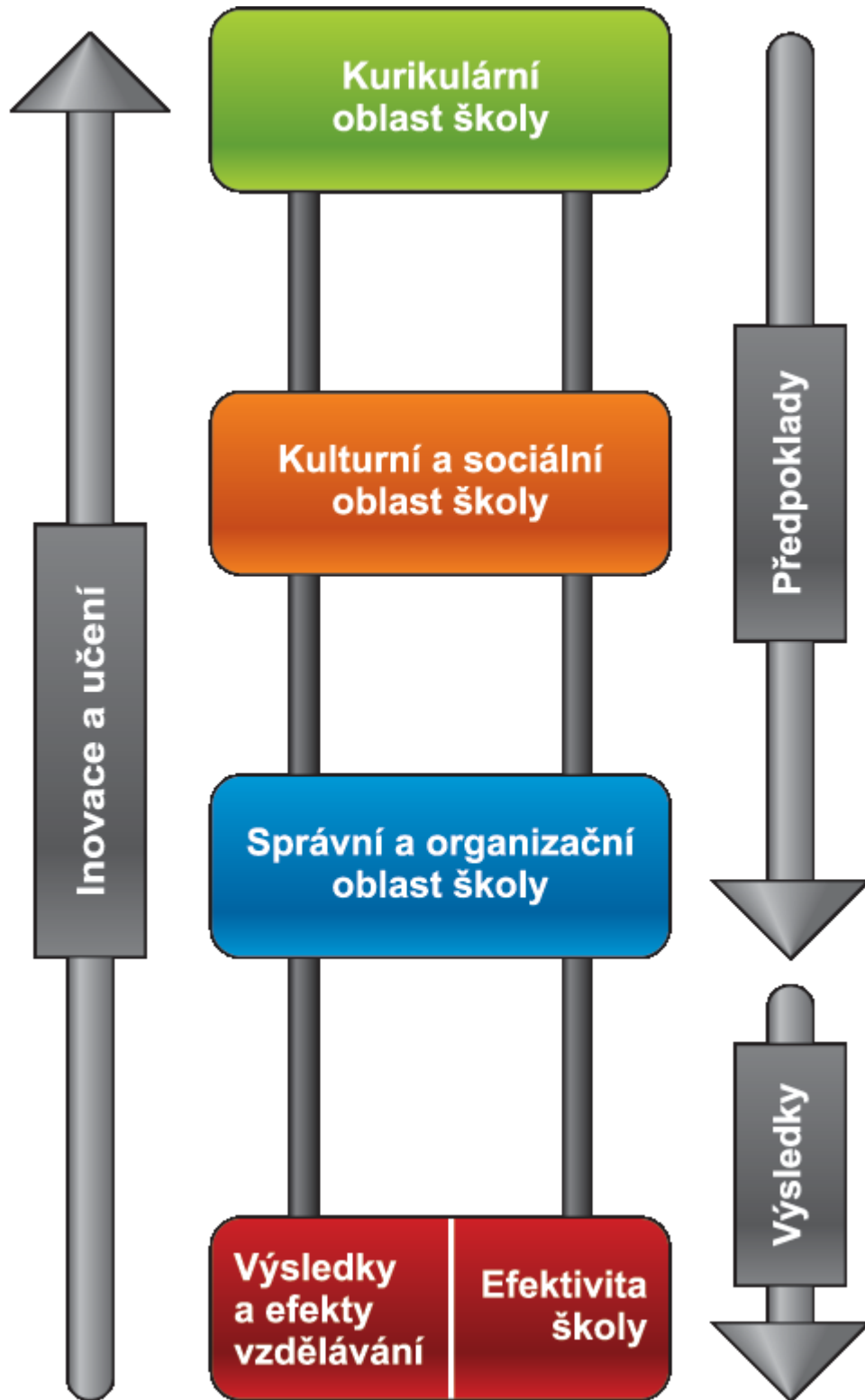
Mobil: + 420 733 341 790

Email: katerina.ostrizkova@kvalitaskoly.cz

WWW stránky: www.kvalitaskoly.cz

Portál Diagnostik: www.diagnostik.cz

Hodnocení 4 oblastí školy

+ 1. Kurikulární oblast školy

Podoblasti:

- Osobnost žáka, procesy učení a vzdělávání
- Školní vzdělávací program
- Osobnost učitele a vzdělávání
- Učitelovo plánování, realizace a reflexe výuky

+ 2. Kulturní a sociální oblast školy

Podoblasti:

- Kultura školy a klima školy
- Spolupráce s rodiči a dalšími partnery školy

+ 3. Správní a organizační oblast školy

Podoblasti:

- Plánování ve škole
- Zdroje (lidské, materiální a finanční)
- Organizace školy
- Kontrola ve škole
- Vlastní hodnocení školy

+ 4. Výsledky práce školy

Podoblasti:

- Hodnocení výsledků vzdělávání ve škole (spojeno s „dalšími výsledky vzdělávání“)
- Vyjádření efektivity využívání zdrojů (lidských, materiálních, finančních)

Diagnostické metody

1. Kurikulární oblast školy

- Preference forem učení
- Školní výkonová motivace žáků
- Pozorovací hospitační arch
- Cizí jazyky

2. Kulturní a sociální oblast školy

- Profesní potřeby učitelů

- Kvalita školního života žáků
- Anketa pro rodiče

3. Správní a organizační oblast školy

- Učí se škola
- Analýza webu školy

4. Výsledky práce školy

- Testování znalostí a dovedností žáků

Diagnostické metody

Soubory ke stažení:

reference forem učení
 ní výkonová motivace žáků
 rovaci hospitační arch
 azyky

esní potřeby učitelů
 ta školního života žáků
 ita pro rodiče

šedesátistupňová zpětná vaz
 i se škola

[model_kvalitni_skoly_mapa01.pdf](#)

Učí se škola

Charakteristika učící se školy jako učící se organizace

Pojem kvalitní školy, kvality výuky v oblasti vzdělávání musíme ruku v ruce spojovat s pojmem **učící se školy**.

Aby škola mohla úspěšně zvládat mnohostranné požadavky kladené na ni v oblasti rozvoje nových metod učení, absorbování nových poznatků z vnějšího prostředí, musí být schopna se dlouhodobě opřít o proces vlastního učení a spolupráci lidí ve škole a jejím okolí.

Škola jako učící se organizace vytváří organizační prostředí, ve kterém si organizuje proces učení svých zaměstnanců formou „**učebních center**“ a vytváří tak podmínky, aby všichni pracovníci měli možnost a byli schopni se permanentně učit.

Učící se škola tedy podporuje učení svých zaměstnanců a sama se neustále transformuje. Lidé na všech úrovních se snaží rozvíjet své schopnosti dosahovat žádoucí výsledky, individuálně i ve vzájemné spolupráci. **Škola je a musí být jednotkou změny**, neboť je to jediné místo, kde se setkávají požadavky společnosti a očekávání a učební potřeby žáků a učitelů. Každá škola je jedinečná. Musí se naučit, jak se učit. Změny, které mají dopad na životy žáků, obsahují hluboké procesy učení, které mohou učitelé a ředitelé škol zvládnout jen tehdy, když se sami budou učit.

Zjišťování úrovně kvality školy v procesu učící se školy se dá určovat různými způsoby, Společnost pro kvalitu školy, o.s. dlouhodobě spravuje a nabízí ucelený **system metodiky vlastního hodnocení základních a středních škol včetně testování znalostí žáků vybraných tříd**. V rámci hodnocení společnost současně nabízí a dále rozvíjí řadu diagnostických nástrojů (dotazníky) pro získání podrobnějších informací o stavu hodnocené školy.

Společnost pro kvalitu školy, o.s. také rozvíjí svůj vlastní ucelený manažerský program pro vedoucí pracovníky škol s názvem Učící se škola, určený pro široký okruh zástupců různých škol.

Učící se škola

Charakteristika učící se školy jako učící se organizace

Pojem kvalitní školy, kvality výuky v oblasti vzdělávání musíme ruku v ruce spojovat s pojmem **učící se školy**.

Aby škola mohla úspěšně zvládat mnohostranné požadavky kladené na ni v oblasti rozvoje nových metod učení, absorbování nových poznatků z vnějšího prostředí, musí být schopna se dlouhodobě opřít o proces vlastního učení a spolupráci lidí ve škole a jejím okolí.

Škola jako učící se organizace vytváří organizační prostředí, ve kterém si organizuje proces učení svých zaměstnanců formou „**učebních center**“ a vytváří tak podmínky, aby všichni pracovníci měli možnost a byli schopni se permanentně učit.

Učící se škola tedy podporuje učení svých zaměstnanců a sama se neustále transformuje. Lidé na všech úrovních se snaží rozvíjet své schopnosti dosahovat žádoucí výsledky, individuálně i ve vzájemné spolupráci. **Škola je a musí být jednotkou změny**, neboť je to jediné místo, kde se setkávají požadavky

společnosti a očekávání a učební potřeby žáků a učitelů. Každá škola je jedinečná. Musí se naučit, jak se učit. Změny, které mají dopad na životy žáků, obsahují hluboké procesy učení, které mohou učitelé a ředitelé škol zvládnout jen tehdy, když se sami budou učit.

Zjišťování úrovně kvality školy v procesu učící se školy se dá určovat různými způsoby, Společnost pro kvalitu školy, o.s. dlouhodobě spravuje a nabízí ucelený **system metodiky vlastního hodnocení základních a středních škol včetně testování znalostí žáků vybraných tříd**. V rámci hodnocení společnost současně nabízí a dále rozvíjí řadu diagnostických nástrojů (dotazníky) pro získání podrobnějších informací o stavu hodnocené školy.

Společnost pro kvalitu školy, o.s. také rozvíjí svůj vlastní ucelený manažerský program pro vedoucí pracovníky škol s názvem Učící se škola, určený pro široký okruh zástupců různých škol.

Učící se škola

Charakteristika učící se školy jako učící se organizace

Pojem kvalitní školy, kvality výuky v oblasti vzdělávání musíme ruku v ruce spojovat s pojmem **učící se školy**.

Aby škola mohla úspěšně zvládat mnohostranné požadavky kladené na ni v oblasti rozvoje nových metod učení, absorbování nových poznatků z vnějšího prostředí, musí být schopna se dlouhodobě opřít o proces vlastního učení a spolupráci lidí ve škole a jejím okolí.

Škola jako učící se organizace vytváří organizační prostředí, ve kterém si organizuje proces učení svých zaměstnanců formou „**učebních center**“ a vytváří tak podmínky, aby všichni pracovníci měli možnost a byli schopni se permanentně učit.

Učící se škola tedy podporuje učení svých zaměstnanců a sama se neustále transformuje. Lidé na všech úrovních se snaží rozvíjet své schopnosti dosahovat žádoucí výsledky, individuálně i ve vzájemné spolupráci. **Škola je a musí být jednotkou změny**, neboť je to jediné místo, kde se setkávají požadavky společnosti a očekávání a učební potřeby žáků a učitelů. Každá škola je jedinečná. Musí se naučit, jak se učit. Změny, které mají dopad na životy žáků, obsahují hluboké procesy učení, které mohou učitelé a ředitelé škol zvládnout jen tehdy, když se sami budou učit.

Zjišťování úrovně kvality školy v procesu učící se školy se dá určovat různými způsoby, Společnost pro kvalitu školy, o.s. dlouhodobě spravuje a nabízí ucelený **system metodiky vlastního hodnocení základních a středních škol včetně**

testování znalostí žáků vybraných tříd. V rámci hodnocení společnost současně nabízí a dále rozvíjí řadu diagnostických nástrojů (dotazníky) pro získání podrobnějších informací o stavu hodnocené školy.

Společnost pro kvalitu školy, o.s. také rozvíjí svůj vlastní ucelený manažerský program pro vedoucí pracovníky škol s názvem Učící se škola, určený pro široký okruh zástupců různých škol.

Podmínky pro získání certifikátu

Podmínky pro získání certifikátu „Kvalitní škola“:

1) Realizace 4 diagnostických metod:

- **Žáci**
- Testování znalostí a dovedností žáků
- Realizace 1 diagnostické metody z:
  - Škoní výkonová motivace žáků
  - Kvalita školního života žáků
  - Preference učení žáka
- **Rodiče**
- Anketa pro rodiče
- **Učitelé**
- Profesní potřeby učitelů

2) Vyplnění autoevaluačního dotazníku.

Vyplnění autoevaluačního dotazníku pro hodnocení 4 oblastí školy prostřednictvím portálu: www.diagnostik.cz.

3) Prokazatelné zpracování a vyhodnocení zprávy.

Prokazatelné zpracování a vyhodnocení zprávy o vlastním hodnocení školy v daném školním roce dle metodiky SPKŠ.

4) Schválení hodnotící komise.

5) Otestovat alespoň 20% tříd ze školy.

Podmínky pro získání certifikátu

Podmínky pro získání certifikátu „Kvalitní škola“:

1) Realizace 4 diagnostických metod:

- **Žáci**
- Testování znalostí a dovedností žáků

- Realizace 1 diagnostické metody z:
- Škoní výkonová motivace žáků
- Kvalita školního života žáků
- Preference učení žáka
- **Rodiče**
- Anketa pro rodiče
- **Učitelé**
- Profesní potřeby učitelů

2) Vyplnění autoevaluačního dotazníku.

Vyplnění autoevaluačního dotazníku pro hodnocení 4 oblastí školy prostřednictvím portálu: www.diagnostik.cz.

3) Prokazatelné zpracování a vyhodnocení zprávy.

Prokazatelné zpracování a vyhodnocení zprávy o vlastním hodnocení školy v daném školním roce dle metodiky SPKŠ.

4) Schválení hodnotící komise.

5) Otestovat alespoň 20% tříd ze školy.

Kvalita školního života žáků

Autor

Alena Seberová (převzato Mary Ainley a Valerie Bourke)

Respondent

Žák

Charakteristika metody

Dotazník Kvalita školního života je sebehodnotící metodou, který je určen pro žáky 1. a 2. stupně základní školy. Tato metoda slouží ke zjišťování názorů žáků základních škol na kvalitu svého školního života a zjišťování negativního vlivu školy na žáka. Dotazník je rozpracován do pěti specifických oblastí: sociální integrace (vnímání úrovně kvality společenského života ve škole a role, kterou škola hraje při utváření těchto dovedností); vnímání zážitku z učení; příležitosti (budoucí příležitosti, které škola poskytuje); školní úspěchy (vnímání smyslu úspěchu, které škola poskytuje); a spokojenost ve vztahu mezi žákem a třídním učitelem.

Velmi cenná jsou opakovaná (systematická) měření klimatu třídy. Předěšlé výsledky je možno aktuálními daty verifikovat (kontrolovat pravdivost), resp. eliminovat. Výsledky mohou napomoci zaznamenat dynamiku klimatu dané třídy, poukázat na nepříznivé vlivy a problematická období života třídy, posoudit posun práce třídního učitele se třídou apod. Opakování lze doporučit nejdříve po 1 roce.

Sledované proměnné

Obecná spokojenost; negativní vliv; sociální integrace; vnímání zážitku z učení; budoucí příležitosti; školní úspěchy; spokojenost ve vztahu mezi žákem a učitelem.

Rozsah

16 otázek (2.-3. třída I. stupně ZŠ), 42 otázek (4.-5. třída I. stupně ZŠ), 54 otázek (II. stupeň ZŠ); 3 - 4stupňová škála

Výstup

Slovní vyjádření ke každé sledované proměnné.

Příjemce výstupu

Třídní učitel respondenta, ředitel